

KARDINALOVA USKRSNA PORUKA

(Zagreb, 2009.)

1. Kristovo svjetlo obasjava čovječanstvo

Predraga braćo i sestre! Proteklih smo tjedana skrušena srca živjeli dane pripreme i tražili od Boga milost obraćenja, oprostjenje i mir. Do svih vas koji, nakon korizmenoga hoda, željno čekate slavlje uskrsnuća Gospodinova neka dopre moja vazmena čestitka: Gospodin je uskrsnuo i živ je među nama!

U vazmenome bdjenju živimo odlučujući, uvijek aktualan događaj središnjega otajstva kršćanske vjere. Božja slava raspršila je tamu noći, a Kristovo svjetlo obasjava čovječanstvo, pobjednički otklanjajući prijetnju grijeha i smrti. Njegovo uskrsnuće, zahvaljujući krštenju, pritjelovljuje nas Njemu, postaje našim uskrsnućem i boravištem nade.

Ljubav Boga, koji je ljude obdario blaženstvom božanskoga života, povjerila se čovjekovu slobodnom odgovoru. Ljubav se daruje i ne prisiljava nikoga tko odbija biti ljubljen. No, isto tako, davanje milosti kojom Bog upućuje ljude u vječni život, u sudioništvo u životu Presvetoga Trojstva, objavljuje istinu da čovjek ne može pronaći smisao svoga života, ni životnu radost izvan odnosa s Bogom.

2. Kriza poziva na preispitivanje načina rada i života

U sadašnjemu društvenom trenutku veoma se duboko usađuje osjećaj straha. Glasno se predviđaju poteškoće i nesigurnosti, sve do zatvaranja u ozračje nepodnošljive budućnosti. Gotovo da se može govoriti o *ideologiji krize*, oslonjenoj na financijske pokazatelje i olako hranjenoj bezbrojnim primjerima, koje se dublji korijeni ni perspektive ne žele dodirnuti.

Iako moja poruka ima duhovni karakter, prepuštajući stručnu analizu onima koji su pozvani to učiniti, smatram da svi imamo pravo i dužnost stvari nazivati pravim imenom. Sadašnja financijska kriza govori o dubljoj krizi sustava gospodarske, političke i kulturne moći. Pogoda pojedince, obitelji i čitava društva te sve poziva na preispitivanje načina rada i života. Potrebno je objektivno upozoriti na uzroke koji su do ovoga doveli, sa sviješću da smo kao kršćani pozvani biti nositeljima nade, ne samo riječima nego i djelima.

Opravdanja za pritiješnjenost životom nikada nije bilo, niti će ga biti teško naći u svakodnevicu. U kontekstu ideologiziranja krize i generiranja govora koji sustavno usađuje malodušje, mi vjernici pozvani smo da, kao Crkva i kao pojedinci, svjedočimo blizinu svima koji su u potrebi. U tome smislu svako je vrijeme istodobno i zahtjevno i teško, ali i radosno i lako. Stoga vas pozivam da ne prestanete razmatrati Ljubav koja je izabrala sućutnu slabost, onu istu koja čovjeka nije stvorila za smrt, nego za život i vječno blaženstvo te u križu darovala put povratka u zajedništvo s Bogom. Kao kršćani, po riječima svetoga Pavla, znamo obilovati, ali znamo i oskudijevati, sve možemo u Onome koji nas jača (usp. *Fil 4,2*).

3. U Kristovu križu sadržan je najveći »profit«

Kriza o kojoj se danas govori, s motrišta onoga društva koje je na ljestvici vrijednosti visoko, a negdje i najviše postavilo financijski profit, ima svoje izvorište u činjenici ograničenosti takvoga profita, u neodgovornosti i neosjetljivosti za čovjeka i za cjelovitost ljudskoga življenja. U svome izvornom značenju riječ *profit* upućuje na činjenje nečega u korist nekoga ili nečega (*pro-facere*), odnosno na: »napredovanje«, »povećavanje«, »uspjeh«, i to ne u sebičnome smislu. Naš hrvatski jezik lijepo je taj pojam preveo s riječju *zarada*, ali kao da i nju ne razumijemo u punini značenja. *Profitirati* znači *za-raditi*, odnosno *raditi za*, svoj rad uložiti za nešto ili nekoga. Glavni sadržaj nije sebična korist, nego rad koji ima svrhu. *Profit* sužen samo na financijsku korist pojedinca ili skupine te na materijalnu dobit postaje nijekanje svoga smisla, noseći sa sobom opasnost da razgrađuje sve odnose u ljudskom društvu.

U Kristovu križu sadržan je najveći *profit*, najveće djelo za druge, ne ostavljajući sebi nikakvu materijalnu korist. Štoviše, izokreće logiku zemaljskoga napredovanja i uspjeha. On se daje nama, obespravljajući se u onome što mu pripada kao Bogu i čovjeku, do neprepoznatljivosti. Njegove riječi s Posljednje večere: »Ovo je moje tijelo koje će se *za vas* predati... krv koja će se *za vas* proliti«, u daru uskrsnuća upućuju nas na smisao našega života, na darivanje na koje nas Otac poziva. U Vazmenome hvalospjevu slušamo dirljive riječi o Božjoj blizini: »O, neshvatljive li ljubavi Očeve: da roba otkupiš, Sina si predao.« U tome pristupu zaradi kao iskorištavanju drugoga ili nastojanju da se živi

iskorištavajući druge nema mjesta. Smisao kršćanskoga života na ovom svijetu nalazi se u nastavljanju Božjega djela otkupljivanja svijeta.

4. Uskrsnuće mijenja lice povijesti

Naviještanje Krista uskrsloga može imati mnoštvo značenja i važnih trenutaka, ali u tome je najvažnije donošenje novosti koja je sposobna zapaliti ugašenu ili pritajenu nadu u čovjeku našega doba. To je moguće samo ako se živi zajedništvo s Uskrsnulim koji je postao čovjekom i bio raspet.

U društvu u kojemu izgleda sve zatvorenija mogućnost novih planova, zajedničkoga hoda i žrtve osmišljene dobrotom, gubi se vedrina, polet i očekivanje novosti. Dobiva se dojam kao da su o svemu drugi već odlučili i da se ništa ne može promijeniti. To izaziva zatvorenost, pesimizam, povlačenje u sebe i besmisleno kruženje u samosažaljivosti.

Uskrs, u svojoj punini neočekivane Radosne vijesti, pruža novost života sa svojim iznenađenjima, vrijednostima, među kojima se nalazi i žrtva. Iz Kristova vazma izranja i smisao budućnosti, mijenjajući lice povijesti i dajući novi uvid u sve što narušava mir. Uskrsnuće mijenja lice povijesti i opečaćuje ju kršćanskim biljegom.

Za učenike Krista uskrsloga, kršćanski identitet je dar života u sadašnjem vremenu, i ujedno poslanje: pozvani smo djelovati hrabro i predano u naviještanju Evanđelja i u borbi protiv siromaštva i nepravde, posvuda gdje je ugrožen i obscijenjen život. Nada koja nam je po uskrsnuću darovana obvezuje nas na obnavljanje društva, na unošenje

svjetla Evandjelja u naše vrijeme i prostor, kako bi svijet postao gostoljubivim domom svakom čovjeku.

5. Kršćanski život je kritika svemu što nije ljubav

U vremenima koja odišu prijateljstva, postupanja ljudi su različita. Ipak, gdje god se kao kršćani nalazili, znamo što nam je činiti. Svojom ponašanjem potičimo i druge da svi budemo svjesniji dara koji smo od Boga primili. Svojom vjerodostojnošću – ne osvrćući se na zlonamjerne primjedbe i prozivanja kojih će uvijek biti – budimo kritika svemu što nije ljubav. U našem društvu ima puno pokazatelja lutanja. Ističem samo dva.

Teško je shvatljivo da se, na nekim razinama, u odgoj djece površno i neodgovorno unose potpuno neprimjereni sadržaji, a da se potom čudi zastrašujućim posljedicama nasilja i zlostavljanja. Može li netko misliti da zrnje koje je zasijano neće pokazati plodove? Zato pozivam obitelji da budu odgovorne i ne prepuštaju svoju djecu, svoje najdragocjenije blago, kao plijen onima kojima je najmanje stalo do dobra njihove djece.

Uskrs je izazov i u svijetu gospodarstva. Ekonomski i društveni potresi redovito se prelamaju na leđima radnika. Dok tvrtke ostvaruju profite, nema nikakvog razloga stvarati tehnološke viškove i otpuštati zaposlenike. I banke u Hrvatskoj dužne su dati veći doprinos hrvatskom gospodarstvu, osobito obiteljskom i malom poduzetništvu, ali visoke kamatne stope to ne obećavaju. Državne i lokalne vlasti pozvane su tako voditi društveni život da se potrebnim zakonima i drugim mjerama zaštite najslabiji i najugroženiji. Pozivam posebno poslodavce da pri

zapošljavanju paze na dostojanstvo majki. Nerijetko se događa da se žene, majke i buduće majke zapošljava na takav način da ih se bez posebnih poteškoća, brzo može i otpustiti.

Ti nam pokazatelji ne smiju biti izgovorom za nepokretnost. Nakon Uskrsa vjernici nisu izgubljeni. Bog nas je pronašao, ostao prisutan i blizak te nas pozvao da i mi budemo blizu svima koji su u potrebi.

6. Gospodarska kriza je izazov za veće zajedništvo i solidarnost

Stoga pozivam ponajprije vas, subraćo u svećeništvu, vas župnici, redovnici i redovnice, vas, drage zajednice koje živite od Kristova svjetla, da budete još djelotvorniji i gorljiviji u svojim nastojanjima očitovanja solidarnosti. Nastavite i dalje u svojim sredinama tražiti siromašne i ugrožene, potaknite mlade da se uključe u karitativni rad, da svoje slobodno vrijeme koriste pomažući starijima i nemoćnima. Gdje se više umnoži potreba, tamo je Crkva uvijek prisutnija. Mi znamo da ćemo uvijek pored sebe imati siromaha i nevoljnika (za nas to nije tek socijalna, nego teološka kategorija), ali to nas ne smije zatvarati u sebičnost i ostavljati bešćutnima. Štoviše, siromaštvo nas upućuje na granicu naše ljudskosti i na potrebu za većim zajedništvom i solidarnošću.

Posebno pozivam sve župnike da pojačaju djelovanje župnih karitasa. U svakoj župi treba djelovati župni karitas, koji će poticati vjernike na velikodušnost i organizirati pomoć potrebnima. Neka ti karitasi posebno vode brigu o siromašnim obiteljima na području župe.

Jednako tako pozivam sve koji se ovih tjedana pripremaju za slavlja kršćanske inicijacije: krštenja, potvrde i euharistije (prve pričesti), da paze na smisao tih slavlja. Kao Crkva uvijek smo isticali što je u našim slavljinama važno. Ne dopustite da rastrošnost ljudi koji ne poznaju smisao kršćanstva zasjeni ljepotu kršćanske skromnosti. Nedopustivo je da materijalni darovi, pod okriljem kumstava prigodom crkvenih slavlja, budu toliko istaknuti da samo slavlje izgubi svoju bit. Snažno to ističite i otklanjajte svaku primisao da to traži Crkva!

Uskrs je radostan u svojoj otajstvenosti koja pokazuje neizrecivost bogatstva u siromaštvu koje nosi svaki čovjek.

7. Svima neka ne ponestane snage uskrsnoga jutra

Braćo i sestre, moje su misli i molitve poglavito uz one koji su najprisnije združeni Kristu Patniku: uz bolesne i starije koji teško podnose križ nemoći i teret godina, uz tužne kojima je smrt oduzela zemaljsku blizinu najdražih, uz one kojima je narušeno povjerenje u ljude i poljuljana nada, uza sve koji ne vide smisao patnje. Krist je pobijedio smrt. Imajte snage pogledati na križ iznad svoje postelje da biste vidjeli Isusa koji je došao radi vaše muke.

Blizu sam svima koji se, unatoč mnogim nesigurnostima i pitanjima, žrtvuju u odgoju i obrazovanju. Vi ste pozvani pratiti djecu i mlade dajući im sredstva s kojima će lakše rasti i sazrijevati s pogledom na Boga Radosne vijesti. Ne mislim pritom samo na škole i visoka učilišta, na znanost i kulturu, nego na osobit način i na obitelji.

Riječi uskrsne čestitke neka odjeknu u nosivim institucijama hrvatskoga društva i u srcima najodgovornijih za postavljanje i čuvanje

temelja pravednosti, zajedništva i solidarnosti koje prepoznaje odsjaj Kristove istine.

Svećenicima i đakonima, redovnicima i redovnicama, katoličkim udrugama i pokretima neka ne ponestane snage uskrsnoga jutra kako bi bili istinski svjedoci svetosti i Božje blizine u svijetu.

Konačno, sretan Uskrs vama, mladi! S udivljenjem gledam vašu sve primjetniju privrženost Crkvi i njezinim inicijativama. Vi, koji tražite iskrenost, lako uviđate gdje se nalazi životna istina. U svome poletu ne zaboravite da u Crkvi ima mjesta za vašu mladost. Ne bojte se uložiti je i težiti prema zreloj vjeri, a potičite na dobro i one koji se još ne usude približiti Isusu i vidjeti da je njegov grob prazan.

Svjetlo koje je obradovalo vazmenu noć slavom Gospodnjega uskrsnuća neka u nama oživi duh Božjega posvojenja te nas, obnovljene u duši i tijelu, učini uvijek vjernim služiteljima Istine, kako je to činila Presveta Bogorodica Marija.